

Angraecum sesquipedale, något av det exklusivaste man kan ha när de blommar

Artikeln har varit införd i Svenska Orkidésällskapets tidningen ORKIDÉER nummer 3, 2011

Innehav av just denna orkidé tillhör inte det vanliga. För mig är cattleyor och laeliaarter det mest vanliga och som jag lyckas bäst med under årens lopp.

Men som vanligt så sneglar man på andra arter tills jag tänkte att just en *Angraecum sesquipedale* skulle va intressant att pröva på. På föreningsmöte i västsvenska orkidésällskapet har vid några tillfällen medlemmar visat upp blommande exemplar och visst blir man intresserad.

Jag inhandlade i olika omgångar ett par plantor men lyckades inte få någon rikta fart på tillväxten och en av plantorna blev för sur och dog. Just kombinationen rätt fuktighet och värme var för mig svår att kombinera. Även den andra plantan tynade bort, men skam den som ger sig.

Efter ett längre uppehåll kom jag över ett större exemplar av just *Angraecum sesquipedale*. Det var på hösten 2009 i samband med en plantförsäljning. Jag upptäckte till min förvåning att plantan hade en begynnande blomstängel. Den var ganska svår att upptäcka, men efter några dagar kunde den skönjas mer tydlig. Det var verkligen spännande att få invänta att just denna plantan kanske skulle förära mig med en blomma. Mycket riktigt under januari 2010 blommade plantan med en blomma – ett fantastiskt ögonblick. Vinterns kyla gjorde det omöjligt att få med plantan till ett möta i orkidéföreningen och visa upp mitt exemplar.

Efter att plantan blommat färdigt funderade jag över hur jag skulle sköta den i fortsättningen, för jag ville verkligen att plantan skulle leva vidare och ge mig fler blommor. I orkidélitteraturen beskrivs *A. Sesquipedale* som ganska lättodlad, men vill ha varmt och fuktigt samt ljus. Det skulle hellre passat plantan att växa i växthus, där den kan få det tropiska förhållandet, som den kräver enligt beskrivning. För en fönsterodlare där kallras på vintertid kan bli ganska kallt och på sommaråret stekhet, var det omständigt hur jag skulle hantera plantan.

Nåja, jag hittade lämplig plats och plantan verkade trivas och nya blad började växa fram. Jag märkte efter en tid att ett blad började vecka sig och det är tecken på att plantan fick för lite vatten. Problemet som jag har är under sommarmånaderna då jag är på vårt sommarställe. Under åren så har jag tagit med ett antal plantor som kräver mer uppsikt och kräver mer vattning och ställt i en av våra lillstugor, där det följer temperaturen utanför och kan både bli kallt och varmt. Sagt och gjort hamnade min *A. Sesquipedale* på landet och trivdes utmärkt liksom de övriga plantorna som jag har med mig dit.

Tillväxten i nya blad utvecklades hela tiden och jag funderar över om det är så att vissa plantors gener skiljer sig från andra, för just min planta växer hejdlös under sommar och senhöst. Fram på eftersommaren började plantan visa knoppstadier igen. Otroligt tänkte jag. Mycket riktigt så i mitten av oktober i år blommade plantan om med två blommor, där även ett tredje knoppstadium var på väg men tynade bort. Att få vara med om att en planta blommade om två gånger på ett år tillhör inte det vanligaste, men i mitt fall fick jag uppleva en *A. Sesquipedale* att göra detta.

Jag hade naturligtvis hoppats att plantan kunde ha blommat under utställningen på Kviberg i Göteborg, men så väl blev det inte, visserligen kunde jag bidra med andra plantor till vår monter.

A. sesquipedale kommer från Madagaskar med mycket stora blommor, som är 15 cm i diameter och vita, doftande bl.a. med 30 cm lång sporre.

A. Sesquipedale betraktas som ganska lättodlad, men den vill ha det varmt, fuktigt och ljus. Nattemperaturen bör inte gå under 15°C, på dagen kan den sommartid få gå upp emot 30°C. Rötterna är känsliga för att störas. Är de fastväxta i korgen bör man inte klippa bort dem utan pilla bort gammal kompost vid omplantering för att ersätta med nytt material. Det finns beskrivningar om att komposten skall bestå av epifytkompost, t.ex. bestående av grov bark, träkol, boklöv och vitmossa. I mitt fall är komposten ganska nedbruten och behåller fukten länge. Plantan skall vattnas rikligt under tillväxten, men under vintertiden vattnar mer sparsamt. Svag gödning kan ges under växtperioden.

Apropå plantans långa sporre på 30 cm och befruktningen så förutsåg Charles Darwin redan 1862 att det är en insekt som existerar, men blev inte trodd av dåtidens entomologer. Tyvärr fick han inte uppleva triumfen då man 1903, 21 år efter Darwins död, fann en nattsvärmare på Madagaskar med denna långa sugsnabel. Då den inte används är den hoprullad i en spiral. Fjärilen fick namnet *Xanthopan morgani praedicta*, varav det sista ordet betyder "förutsagd".

Avslutningsvis vill jag rekommendera att skaffa A. Sesquipedale och det jag beskriver om plantan kan vara till nytta för någon annan.

Av Jan Jonsson. Medlem i Västsvenska Orkidésällskapet (VSOS)

Mobil 0703-504981

E-post: jan.jonsson@comhem.se

Hemsida: <http://biphome.spray.se/j.j/ORKIDEER.htm>